

Přednáška Urban Centra

Účastníků	8 - 40
Fyzická náročnost	1
Psychická náročnost	3
Autor	Ondřej Herzán
Počet uvádějících	1
Čas na realizaci	90 min
Čas na přípravu	15 min.
Prostředí	místnost, kdykoliv
Rozdělení	celá skupina

Cíl

Poznat alternativní způsoby využití městského prostoru, možnosti občanské participace a angažovanosti v obci.

Sdělení

Současná podoba obcí není vždy ideální a jediná možná. V různých tématech se můžeme inspirovat a zamyslet se nad tím jak lépe, efektivněji, ekologičtěji nebo estetičtěji využít veřejný prostor ve městě. Občané mají možnosti, jak ovlivnit podobu a chod jejich města

Metody

Interaktivní přednáška, diskuze

[Metody a formy](#)

Klíčové kompetence

- Komunikace v mateřském jazyce je rozvíjena:
 - Nácvikem porozumění přednášky a schopností položit otázku k danému tématu.
- Sociální a občanské schopnosti jsou rozvíjeny:
 - Získáním povědomí a informací o městotvorných procesech, možnostech využití veřejného prostoru, participativním rozpočtu a dalších tématech.
- Smysl pro iniciativu a podnikavost:
 - Při diskuzi s odborníkem zjistí reálné možnosti občanské angažovanosti a rozeberou vlastní pohled na některé aspekty územní samosprávy a řízení života ve městě.

Metodika uvedení

Příprava

Jeden z realizátorů připraví během probíhající večere místnost na přednášku. Je vhodné, aby místnost neevokovala učebnu/třidu. Pokud se to hodí a odborníkovi je to příjemné, doporučujeme sedět na zemi. Sedět se dá i v půlkruhu, tak aby na sebe všichni viděli, a zároveň byl přednášející v popředí a všichni viděli na prezentaci. Realizátor společně s odborníkem připraví veškerou techniku.

Začátek přednášky

Po příchodu žáků je vhodné udělat pouze nutnou kratičkou pauzu a následně se posadit dle připraveného scénáře. Realizátor uvede odborníka, může stručně navázat můstkem z předchozího programu. Zeptat se například, jak jsou unavení nebo jak jim chutnala večere. Je vhodné, aby realizátor věděl alespoň základní informace o odborníkovi a věrohodně jim vysvětlil, proč a jakým způsobem zapadá přednáška odborníka do dnešního večera. Žákům můžeme připomenout, že další den budou zpracovávat své poznatky a budou tvořit program pro město, a proto se jim poznatky z praktického fungování města mohou hodit.

Zařazení přednášky v kontextu projektu

Samotné pojetí tématu přednášky a tedy i výběr vhodného odborníka může být různý. Nám připadá nakonec nejvhodnější varianta - vzhledem k dalším programům - téma urbanizace, územního plánování a občanské angažovanosti. V našem případě bylo konkrétní téma: smart cities, občanská participace, vize Brno 2050 a porovnání s dobrou praxí v zahraničí. Délka přednášky je cca 60 min., včetně diskuse 90 min. Přednáška je jakýmsi uvedením toho, co účastníci prožívají a řeší během projektu, do praktického života. Může jim dát nejen reálný pohled na městotvorné procesy a zákonitosti, ale i rozšířit pohled na alternativní a moderní způsoby organizace a vedení města. Samotné konkrétní příklady řešení problémů jsou pak vhodným vodítkem pro řešení problémů v rámci tvorby prezentace žáků následující den. Žáci skutečně využili některé poznatky získané během přednášky v jejich volebním programu a návrhu řešení. Tím u žáků budujeme sociální a občanské schopnosti.

Nicméně k uvedení této aktivity je zapotřebí, aby ji vedl odborník z praxe nebo akademického prostředí, který se aktivně zabývá tématy urbanizace, demografie, občanské angažovanosti a městské participace.

Při prvních dvou uvedeních projektu Dva dny v Brně, v říjnu a listopadu 2019, se této role ujal doc. František Čapka z Historického ústavu Masarykovy univerzity. Jeho přednáška se odehrála v prostoru restaurace Skanzen a týkala se čistě historického vývoje města Brna od prehistorie do 1. poloviny 20. století.

Vzhledem k původně plánovaným cílům se tento fakt jevil mírně problematickým. Žáci na tuto přednášku nedokázali při následující tvorbě prezentace plnohodnotně zareagovat. Po přednášejícím jsme navíc spíše vyžadovali orientaci na veřejný prostor Brna, jeho využití, možnosti participace obyvatel - to vše pouze s využitím historické kulisy. Pokud by ale stanoviště byla ještě více historicky zaměřená a celý projekt by byl více historicky motivován, pak by mohl být takový odborník vítaný. Projekt je ale spíše sondou do aktuálního dění ve městě a vybídnutím k občanské angažovanosti, proto se nám více hodí odborník, který má aktuální zkušenosti se směřováním města a občanskou angažovaností. Právě z tohoto důvodu jsme se rozhodli při 3. a 4. uvedení v dubnu, resp. květnu 2019, oslovit odborníky z Urban centra Brno, kteří nabídli přednášku v tomto duchu. Na třetím

uvedení s těmito tématy vystoupila Eva Gregorová a na čtvrté uvedení její kolega Jan Holeček, kteří představili vizi a strategii „Brno 2050.“

Restaurace Skanzeen se při prvních dvou uvedeních neukázala být právě vhodným přednáškovým prostorem. Vzhledem k běžnému restauračnímu provozu bylo třeba zajistit vlastní ozvučení a kromě toho byl salonek průchozí; kvalita přednášky tedy značně utrpěla. Proto jsme se rozhodli pro přesun do Střediska ekologické výchovy Hlídka na Špilberku. Což představovalo ve výsledku rovněž významný posun. Nehledě na to, že další aktivita – Neznámé osudy – začínala přímo tady.

Přednáška

Následující osnova může pomoci jako představa podoby prezentace, která zapadá do celkového rámce projektu a jako ukázka podoby naší přednášky:

Jak funguje město?

- Rozvíjí se samo od sebe nebo je v tom nějaký plán?
- Co je to participace? Jak se mohou lidé v Brně zapojit a ovlivnit podobu města?
- Kdo/co všechno se s spolu musí domluvit (nejen v Brně)?
- Jaké procesy a trendy Brno ovlivňují a jak se projevují?

Brno v roce 2050

PLÁNY – tematické oblasti a hodnoty

- Prostředí - příroda ve městě, kompaktní a vyvážené město, architektonická tvář města, město s dostupným bydlením, město s efektivní a udržitelnou mobilitou, zdravé životní prostředí.
- Prosperita - prosperující město, středoevropské město, středoevropské centrum VVI, vzdělané univerzitní město, mezinárodní město, globálně dostupné město.
- Služby - zdraví lidé ve zdravém městě, soudržné a respektující město, kulturní město, sportovní město, bezpečné město.
- Zdroje - město efektivně hospodařící s vodou, energeticky šetrné, nezávislé a odolné město, čisté a cirkulární město.
- Správa - sdílená vize a dobré jméno města, fungující brněnská metropolitní oblast, efektivní elektronická správa a otevřená data, participativní správa.

Zájem o dění ve městě

Participativní rozpočet

Mobilita

Pocitová mapa

Takové chci město

V této části žáci hlasovali o svém postoji k danému tématu, následně krátce diskutovali o výhodách či nevýhodách jednoho i druhého a lektor potom dovysvětlil a dodal informace a příklady

- rozrůstání města do šířky do volné krajiny vs. zahušťování a růst města do výšky
- vědeckovýzkumná centra a technologicky vyspělé společnosti vs. logistická centra a továrny
- rozvoj brněnského letiště vs. vysokorychlostní železnice nebo hyperloop
- ulice jako veřejný prostor vs. ulice určené pro parkování aut

- nábřeží pro odpočinek a relaxaci vs. nábřeží pro dopravu
- více akcí a zábavy ve městě vs. klidné město v zeleni
- uzavřené zahrádkářské kolonie vs. veřejně dostupná zeleň a parky
- individuální vstřícný přístup úředníků vs. elektronická správa
- větší podpora sportu vs. větší podpora kultury
- větší využití obnovitelných zdrojů vs. nákup energií od společností

Vedení přednášky

Je ideální, pokud odborník pouze nepřednáší, ale zároveň se snaží žáky aktivizovat. V našem případě to byly například dotazy ze strany odborníka na pohled žáků v jednotlivých možnostech rozvoje města. Žáci tak museli vyjadřovat názory na jednotlivé možnosti směřování města a svůj názor obhájit. Tím u žáků budujeme smysl pro iniciativu a podnikavost. Kromě toho probíhalo i hlasování, které se týkalo právě nastavených možností směřování města (kultura vs. sport, zábava vs. klid, apod.)

Závěrečné dotazy

Při závěrečných dotazech je třeba reflektovat, jak dlouho přednáška trvala, zda se nějak neprotáhla. Je také zapotřebí vyhodnotit náladu a energii žáků. Dokud ovšem mají chuť a nápady na dotazy, je vhodné tyto dotazy podporovat a snažit se rozvést diskuzi. Tím u žáků podporujeme komunikaci v mateřském jazyce

Uzavření přednášky a vyhodnocení programu Poznej Brno jinak

Během přednášky musí realizátoři obodovat a vyhodnotit hru Poznej Brno jinak. V průběhu se však k přednášce připojí, mohou vést diskuzi, poděkují a rozloučí se s odborníkem. Následně proběhne samotné vyhlášení výsledků, včetně předání poháru pro nejlepší hnutí v této části.

Realizátoři by měli výsledky vyhlásit pompézně, s veškerou slávou a připomenout, že pořadí v tomto programu ovlivní směřování dalšího dne.

Zpětná vazba účastníků

Přednáška dala účastníkům přehled i náhled do budoucnosti. Přednáška pro ně byla zajímavá, dobrá. Žáci se dozvěděli spoustu nových informací. Pozitivně žáci hodnotili i místo přednášky. Naopak pro některé žáky bylo obtížné se po náročném dni soustředit a udržet pozornost.

Odkazy

OSMAN, Robert, ed. Geografický výzkum: participace a angažovanost: sborník z workshopu, Brno 2013. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6415-7.

JEŽEK, Jiří. Aplikovaná geografie města. V Plzni: Západočeská univerzita, 2004. ISBN 80-7043-275-6.

Pomůcky a materiál

Položka	Počet
notebook	1
prezentér	1
projektor	1
plátno	1
židle	dle počtu

Přílohy

Obsahové přílohy

#	Soubor	Popis
004.03.02	Prezentace k přednášce .pdf	Prezentace k přednášce
004.03.01	Prezentace k přednášce .pptx	Prezentace k přednášce

Metodické přílohy

#	Soubor	Popis
---	--------	-------

Zdroje

# Přílohy	Zdroj	Popis	Autor	Původ	Licence	Datum
004.03.01 01		doprava	Quinn Kampschroer	https://pixabay.com	Pixabay	2019-10-22
004.03.01 02		prezentace k přednášce	Statutární město Brno; Brno2050	Vlastní tvorba	Jiná	2020-11-24

From:

<https://mscb.vida.cz/> - MSCB

Permanent link:

<https://mscb.vida.cz/skolam/brno/aktivita/3/3>

Last update: **2020/11/18 16:51**

